

अथ षड्विंशीमाह । “आचर्षणि प्राबृषभो जनानाम् ।
राजा कृष्टीनां पुरुहूत इन्द्रः । सुतश्रवस्यन्नवसोपमद्रिक् ।
युक्ता हरी वृषणाऽऽयाह्यर्वाङ्” इति । हे इन्द्र त्वं वृषणा सेचन-
समर्थो हरी अश्वौ युक्ता रथे संयोज्य अर्वाङ् अस्मदभिमुखं
आयाहि आगच्छ । कीदृशः त्वं आसमन्तात् चर्षणि चर्षणीनां
मनुष्याणां यजमानरूपाणां फलैः पूरयिता जनानां देवलोक-
स्यानां मध्ये वृषभः श्रेष्ठः कृष्टीनां मनुष्याणां सर्वेषां स्वामी
पुरुहूतः पुरुषु बज्रषु यज्ञेष्वारूढतः इन्द्रः परमैश्वर्ययुक्तः
सुतो यागकाले स्तोत्रैः सुतः श्रवस्यन् अवाऽन्नं हविस्तदिच्छन्
अवसा अस्मदीयरक्षणेन निमित्तेन उपमद्रिक् मत्समीपं
अद्रिवन् प्राप्नुवन् । अथ च मन्त्रः सौत्रामण्यामैन्द्रस्य पशोर्व-
पायाः पुरोऽनुवाक्या । अतएव तत्र प्रतीकमास्नातम्, आचर्षणि
प्राविवेषयन्नेति ॥

अथ सप्तविंशीमाह । “प्र यत्सिन्धवः प्रसवं यदायन् ।
आपः समुद्रं रथ्येव जग्मुः । अतश्चिदिन्द्रः सदसो वरीयान् ।
यदीं सोमः पृणति दुग्धो अंशुः” इति । यत् यदा सिन्धवो
नद्यः प्रसवं इन्द्रस्यानुज्ञां प्रकर्षेणायन् प्राप्नुवन् । द्वितीया
यच्छब्दः तच्छब्दार्थं वर्त्तमानः उत्तरत्रान्वेति । तत्तदा रथ्येव
रथपङ्क्तिरिव नदीप्रवाहगता आपः समुद्रं जग्मुः । यथा
राजमार्गे रथपङ्क्तिः शीघ्रं ग्रामान्तरं प्राप्नोति तद्वन्नदीगता
जलप्रवाहः सहसा समुद्रं प्राप्नोति । यद्यस्मात् कारणात् इन्द्र-
ममिन्द्रं दुग्धः अभिषुतः सोमांशुः सोमरसभागः पृणति